

Warszawa, 2 października 2008 r.

Poziom zmodyfikowanego minimum socjalnego w czerwcu 2008 r.

Minimum socjalne stanowi wskaźnik wyznaczający zaspokajanie potrzeb bytowo-konsumpcyjnych gospodarstw domowych na ogólnie niskim poziomie. Zakres i poziom zaspokajanych potrzeb według minimum socjalnego winien zapewniać warunki umożliwiające człowiekowi reprodukcję sił życiowych, posiadanie i wychowanie potomstwa oraz utrzymanie więzi społecznych w procesie pracy, nauki i wypoczynku (por. Deniszczuk 1977).

Badania w Polsce nad tym wskaźnikiem trwają już kilka dekad. Wspomnieć należy przede wszystkim o pionierskich pracach z lat 60. i 70. L. Deniszczuk (1978). Od 1981 r. wartość minimum jest szacowana w IPiSS. W 2007 r. zakończono prace nad zmodyfikowanym składem koszyków, dostosowując je do aktualnych warunków rynkowych, zachowań społecznych oraz wskazań nauki ((Deniszczuk, Kurowski, Styrc 2007)..

W tej informacji przedstawia się wartości koszyków minimum socjalnego z czerwca br.

Tabela 1. Zmodyfikowane minimum socjalne – dane za czerwiec 2008 r., w zł.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K+DM	M+K+DS	M+K+DM+DS	M+K+DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	229,8	459,5	650,9	701,4	892,7	1 134,6	225,0	449,9
Mieszkanie	304,6	429,3	579,7	579,7	732,1	885,0	304,6	429,3
Edukacja	11,7	23,5	122,8	105,4	204,7	298,3	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	90,1	105,0	128,5	135,0	158,5	188,6	77,3	99,9
Odzież i obuwie	35,8	71,5	106,7	105,2	140,4	174,1	28,0	56,1
Ochrona zdrowia	33,3	63,7	81,0	82,4	99,7	118,6	64,9	127,0
Higiena osobista	25,2	48,6	60,0	71,3	83,3	106,0	21,2	40,7
Transport i łączność	76,5	145,0	316,8	332,3	332,3	347,9	91,0	139,3
Pozostałe wydatki	64,5	94,2	122,8	126,8	132,2	130,1	65,0	94,0
Razem	871,3	1 440,3	2 169,1	2 239,4	2 776,0	3 383,1	877,0	1 436,2
- na 1 osobę	871,3	720,1	723,0	746,5	694,0	676,6	877,0	718,1

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Wartość minimum socjalnego dla małżeństwa z dwojgiem dzieci oszacowano na poziomie **2 776,00 zł** (czyli 694 zł na osobę). Dla najliczniejszej rodziny ujętej w badaniach –małżeństwo z trójką dzieci– wartość minimum wyniosła nominalnie więcej (3 383,10 zł); w przeliczeniu na jedną osobę wartość ta wynosiła najmniej (676,60 zł). Najwyższa wartość minimum socjalnego w ujęciu *per capita* dotyczyła osób samotnie gospodarujących. Dla osób w wieku produkcyjnym koszyk minimum kształtował się na poziomie **871,30 zł**, dla osoby w wieku emerytalnym było to **877 zł**.

Szacunki zmodyfikowanych koszyków dla lat 2006 – 2007 wykazywały wyższą ich wartości w marcu i czerwcu, głównie wskutek zmian cen artykułów żywnościowych. Podobne zjawisko odnotowano marcu br., kiedy to ogólna wartość koszyka minimum socjalnego wzrosła szybciej niż inflacja. W okresie kwiecień - czerwiec br. mamy do czynienia z niższą dynamiką minimum socjalnego niż w marcu. Nadal jednak koszyki minimum socjalnego rosły szybciej niż ogólne wskaźniki inflacji.

Tabela 2 poniżej przedstawia zaktualizowaną strukturę koszyka minimum socjalnego.

Tabela 2. Struktura zmodyfikowanego minimum socjalnego (czerwiec 2008 r.), w %.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K+DM	M+K+DS	M+K+DM+DS	M+K+DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	26,4	31,9	30,0	31,3	32,2	33,5	25,7	31,3
Mieszkanie	35,0	29,8	26,7	25,9	26,4	26,2	34,7	29,9
Edukacja	1,3	1,6	5,7	4,7	7,4	8,8	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	10,3	7,3	5,9	6,0	5,7	5,6	8,8	7,0
Odzież i obuwie	4,1	5,0	4,9	4,7	5,1	5,1	3,2	3,9
Ochrona zdrowia	3,8	4,4	3,7	3,7	3,6	3,5	7,4	8,8
Higiena osobista	2,9	3,4	2,8	3,2	3,0	3,1	2,4	2,8
Transport i łączność	8,8	10,1	14,6	14,8	12,0	10,3	10,4	9,7
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Literatura:

Deniszczuk L. (1977), *Wzorzec konsumpcji społecznie niezbędnej*, „Studia i Materiały” IPiSS, z. 10 (66), Warszawa.

Deniszczuk, Kurowski, Styrc (2006), *Modyfikacja koszyków towarów i usług minimum socjalnego i minimum egzystencji*, Polityka Społeczna 11 – 12, IPiSS, Warszawa.

Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, Raport z badań, Opracowania PBZ, IPiSS, Warszawa.

Golinowska S. (2000), *Polityka społeczna. Koncepcje – Instytucje – Koszty*, Poltext, Warszawa.

GUS (2008): *Biuletyn Statystyczny*, Nr 7 (sierpień), GUS, Warszawa.

Tymowski A. (1973), *Minimum socjalne. Metodyka i próba określenia*, PWE Warszawa.

Przygotowanie opracowania: dr Piotr Kurowski